

2017 m. spalio 5 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0385

Kalėjimų sistema ir sąlygos kalėjimuose

2017 m. spalio 5 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl kalėjimų sistemos ir sąlygų kalėjimuose (2015/2062(INI))

(2018/C 346/14)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2, 6 ir 7 straipsnius ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač jos 4, 19, 47, 48 ir 49 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją (EŽTK) (3 ir 8 straipsnius), EŽTK protokolus ir Europos Žmogaus Teisių Teismo (EŽTT) praktiką, 1987 m. Europos konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą bei Europos komiteto prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą ataskaitas,
- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją (3 ir 5 straipsnius), Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą (7 straipsnį) ir Konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą,
- atsižvelgdamas į 1989 m. lapkričio 20 d. Niujorke priimtą JT vaiko teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į JT Vaiko teisių komiteto bendrąsias pastabas Nr. 10 (2007) dėl vaiko teisių sprendžiant nepilnamečių teisingumo klausimus, Nr. 13 (2011) dėl vaiko teisės nepatirti jokio pobūdžio smurto ir Nr. 17 (2013) dėl vaiko teisės į poilsį, laisvalaikį, laiką žaisti, pramogauti, dalyvauti kultūriniam gyvenime ir užsiimti menine veikla (31 straipsnis),
- atsižvelgdamas į JT minimalias elgesio su kaliniais taisykles, taip pat į JT Generalinės Asamblėjos priimtas deklaracijas ir principus; atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų standartines minimalias nepilnamečių teisingumo administravimo taisykles (Pekino taisyklės), kurias priėmė Generalinė Asamblėja; atsižvelgdamas į Europos Tarybos Ministrų Komiteto gaires vaiko interesus atitinkančio teisingumo klausimais; atsižvelgdamas į Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendacijas, visų pirma į Rekomendaciją CM/Rec (2006)2 dėl Europos kalėjimų taisyklių, į Rekomendaciją CM/Rec (2006)13 dėl kardomojo kalinimo naudojimo, jo sąlygų ir apsaugos nuo smurto priemonių taikymo, į Rekomendaciją CM/Rec (2008)11 dėl Europos taisyklių, susijusių su nepilnamečiais nusikaltėliais, kurių atžvilgiu taikomos sankcijos ar priemonės, į Rekomendaciją CM/Rec (2010)1 dėl Europos Tarybos lygtinio atleidimo taisyklių ir į Rekomendaciją CM/Rec (2017)3 dėl Europos taisyklių, taikytinų viešosioms sankcijoms ir priemonėms; taip pat atsižvelgdamas į Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos priimtas rekomendacijas,
- atsižvelgdamas į savo 1996 m. sausio 18 d. rezoliuciją dėl prastų sąlygų Europos Sąjungos kalėjimuose⁽¹⁾, 1998 m. gruodžio 17 d. rezoliuciją „Kalėjimo sąlygos Europos Sąjungoje: patobulinimai ir alternatyvios bausmės“⁽²⁾, 2009 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl 2010–2014 m. daugiamečių programos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės (Stokholmo programa)⁽³⁾ ir 2011 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją dėl kalinimo sąlygų ES⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OL C 32, 1996 2 5, p. 102.

⁽²⁾ OL C 98, 1999 4 9, p. 299.

⁽³⁾ OL C 285 E, 2010 10 21, p. 12.

⁽⁴⁾ OL C 168 E, 2013 6 14, p. 82.

2017 m. spalio 5 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimą 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje ⁽²⁾ (kalinių perkėlimas),
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/947/TVR dėl teismo sprendimų ir sprendimų dėl lygtinio nuteisimo tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti lygtinio atleidimo priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą ⁽³⁾ (lygtinis atleidimas ir alternatyvios sankcijos),
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 23 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2009/829/TVR dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo sprendimams dėl kardomųjų priemonių Europos Sąjungos valstybėse narėse kaip alternatyvos kardomajam kalinimui ⁽⁴⁾ (Europos teisminės priežiūros orderiai),
- atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros ataskaitą „Baudžiamasis sulaikymas ir alternatyvos: pagrindinių teisių aspektai perkeliant asmenį į kitą ES valstybę narę“,
- atsižvelgdamas į 2011 m. birželio 14 d. Komisijos žaliąją knygą „Tarpusavio pasitikėjimo Europos teisingumo erdvėje didinimas. Žalioji knyga dėl ES baudžiamojo teisingumo teisės aktų taikymo laisvės atėmimo srityje“ (COM(2011)0327),
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (ESTT) sprendimą sujungtose bylose C-404/15 ir C-659/15 PPU, *Pál Aranyosi ir Robert Căldăraru*,
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. lapkričio 25 d. rezoliuciją dėl ES piliečių radikalėjimo ir verbavimo, kurį vykdo teroristinės organizacijos, prevencijos ⁽⁶⁾ ir į Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro (UNODC) vadovą smurtaujančių kalinių ekstremistų suvaldymo ir smurtinio radikalėjimo prevencijos kalėjimuose klausimais ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. vasario 14 d. rašytinį pareiškimą Nr. 0006/2011 dėl sulaikytų asmenų pagrindinių teisių pažeidinėjimo Europos Sąjungoje,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvencijas, rekomendacijas ir rezoliucijas kalėjimų klausimais,
- atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 28 d. Europos Tarybos baltąją knygą dėl kalėjimų perpildymo,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Ministrų Tarybos rekomendaciją valstybėms narėms CM/Rec (2012)12 dėl užsieniečių kalinių, kurią Ministrų Komitetas priėmė 2012 m. spalio 10 d.,

⁽¹⁾ OL L 190, 2002 7 18, p. 1.

⁽²⁾ OL L 327, 2008 12 5, p. 27.

⁽³⁾ OL L 337, 2008 12 16, p. 102.

⁽⁴⁾ OL L 294, 2009 11 11, p. 20.

⁽⁵⁾ OL L 132, 2016 5 21, p. 1.

⁽⁶⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0410.

⁽⁷⁾ www.unodc.org/documents/brussels/News/2016.10_Handbook_on_VEPs.pdf.

2017 m. spalio 5 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją valstybėms narėms CM/Rec (2012)5 dėl Europos kalėjimų personalo etikos kodekso, kurią Ministrų Komitetas priėmė 2012 m. balandžio 12 d.,
 - atsižvelgdamas į Europos Tarybos vadovą kalėjimų ir probacijos tarnyboms dėl radikalėjimo ir smurtinio ekstremizmo,
 - atsižvelgdamas į Europos kalėjimų observatorijos tyrimus „Nuo nacionalinės praktikos iki Europos gairių: įdomios kalėjimų administravimo iniciatyvos“ (angl. *From national practices to European guidelines: interesting initiatives in prisons management*) (2013 m.) ir „Nacionalinės kalėjimo sąlygų stebėsenos tarnybos ir Europos standartai“ (angl. *National monitoring bodies of prison conditions and the European standards*) (2015 m.),
 - atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonę (A8-0251/2017),
- A. kadangi 2014 m. visos ES kalėjimuose buvo daugiau nei pusė milijono kalinių, įskaitant tiek galutiniu teismo sprendimu skirtą bausmę atliekančius nuteistuosius, tiek asmenis, kurie kaltinami padarę nusikaltimą ir kuriems taikomas kardomasis kalinimas;
- B. kadangi kalėjimo sąlygos ir kalėjimų administravimas priklauso valstybių narių atsakomybės sričiai, tačiau ES taip pat turi atlikti reikiamą vaidmenį apsaugant pagrindines kalinių teises ir kuriant Europos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę; kadangi ES kompetencija apima gerosios praktikos mainų tarp valstybių narių, patiriančių bendras problemas, dėl kurių visoje Europoje kyla realių saugumo klausimų, skatinimą;
- C. kadangi padėtis kalėjimuose ir kartais žeminančios bei nežmoniškos kalinimo sąlygos kai kuriose valstybėse narėse, kaip rodo, pvz., Europos Tarybos Europos komitetas prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą ataskaitos, kelia didžiulį susirūpinimą;
- D. kadangi daugiau nei trečdalis valstybių narių pripažįsta ir tokios ataskaitos, kaip 2017 m. kovo 14 d. paskelbta naujausia Europos Tarybos kasmetinė kalėjimų statistika, rodo, kad kalėjimų perpildymo problema ES kyla nuolat; kadangi EŽTT kalėjimų perpildymą yra traktavęs kaip EŽTK 3 straipsnio pažeidimą;
- E. kadangi kalėjimų perpildymas trikdo nuteistųjų ekstradiciją arba perkėlimą, nes susirūpinimą kelia blogos kalėjimo sąlygos priimančiojoje valstybėje; kadangi padėtis kai kuriose valstybėse narėse toliau blogėja iki ribos, kai tam tikruose jų kalėjimuose ji tampa nepakeliama;
- F. kadangi kalėjimų perpildymas smarkiai kenkia kalinimo sąlygų kokybei, gali skatinti radikalėjimą, neigiamai veikia kalinių sveikatą ir gerovę, yra socialinės rehabilitacijos kliūtis bei prisideda prie nesaugios, sudėtingos ir nesveikos kalėjimų personalo darbo aplinkos;
- G. kadangi EŽTT savo 2005 m. spalio 6 d. sprendime byloje *Hirst prieš Jungtinę Karalystę* patvirtino, kad bendras ir automatiškas kalinio teisės balsuoti atėmimas nesuderinamas su demokratijos principais; kadangi 2011 m. Lenkijos parlamento rinkimuose dalyvavo 58,7 proc. balsavimo teisę turinčių kalinių;
- H. kadangi nuosprendžio griežtumas ir nusikalstamumo mažėjimas tarpusavyje nesusiję;
- I. kadangi įkalinimas ypač netinkamas kai kuriems pažeidžiamiesiems asmenims, pvz., nepilnamečiams, vyresnio amžiaus asmenims, besilaukiančioms moterims ir rimta psichikos ar fizine liga sergantiems arba neveiksniesiems asmenims; kadangi šių asmenų atžvilgiu turi būti vadovaujama atitinkamiems poreikiams pritaikytu požiūriu;

2017 m. spalio 5 d., ketvirtadienis

- J. kadangi JT vaiko teisių konvencijos 37 straipsnyje pažymima, kad laisvė iš vaiko atimama „tik kraštutiniu atveju ir kiek įmanoma trumpesniai laikui“ ir kad vaikas „turi būti atskirtas nuo suaugusiųjų, jei tik nemanoma, kad šito daryti nedera dėl paties vaiko interesų“;
- K. kadangi, remiantis Eurostato duomenimis, 2014 m. per 20 proc. visų kalintųjų sudarė laikinai sulaikyti asmenys;
- L. kadangi kardomasis kalinimas turėtų būti naudojamas tik kaip kraštutinė priemonė; kadangi vaikai jokių būdu neturėtų būti laikomi sąlygomis, kuriomis galėtų patirti neigiamą įtaką; kadangi visuomet turėtų būti atsižvelgiama į poreikius, kurie būdingi atitinkamam vaiko raidos etapui;
- M. kadangi įkalinimas, įskaitant kardomąjį kalinimą, turėtų būti taikomas tik teisiškai pagrįstais atvejais, o rimtos grėsmės visuomenei nekeliančių kalinių atveju prioritetas turėtų būti teikiamas alternatyvioms sankcijoms, pvz., namų areštui ar kitokioms priemonėms: taip jie liktų atviroje ar gerai žinomoje aplinkoje ir galėtų geriau naudotis socialinėmis paslaugomis, priežiūra bei galimybėmis reintegruoti;
- N. kadangi nepilnamečiai nusikaltėliai iš principo visuomet turėtų turėti teisę į sulaikymo alternatyvas – nesvarbu, kokią nusikaltimą jie yra įvykdę;
- O. kadangi, remiantis Europos Tarybos 2015 m. informacija, vidutiniškai net 10,8 proc. kalinių Europos kalėjimuose sudarė užsieniečiai – atitinkamas rodiklis 2014 m. siekė 13,7 proc. – ir kadangi jiems dažniausiai taikomas kardomasis kalinimas, nes manoma, kad jų atveju slapstymosi rizika didesnė;
- P. kadangi kalėjimų darbuotojai atlieka itin svarbią funkciją bendruomenės labui ir turėtų dirbti jų kvalifikaciją atitinkančiomis darbo sąlygomis, kuriomis būtų atsižvelgiama į tai, kad jų darbas reikalauja didelės išvermės; kadangi, atsižvelgiant į jų darbo sudėtingumą ir keblumą, geroms kalinimo sąlygoms kalėjimuose užtikrinti nepaprastai svarbios tokios priemonės, kaip geresnis pirminis ir tolesnis kalėjimų personalo apmokymas, reikalingų lėšų didinimas, geriausios praktikos mainai, deramos ir saugios darbo sąlygos bei darbuotojų skaičiaus didinimas; kadangi tolesnis mokymas būtų pagalba kalėjimų personalui sprendžiant tokias atsirandančias naujas problemas, kaip radikalėjimas kalėjimuose;
- Q. kadangi motyvuoti, atsidavę ir gerbiami kalėjimo darbuotojai yra prielaida norint užtikrinti žmoniškas kalinimo sąlygas ir, savo ruožtu, sėkmingas sulaikymo koncepcijas, skirtas kalėjimų administravimui gerinti, bei sėkmingą reintegraciją į visuomenę, taip pat mažinti radikalėjimą ir recidyvo riziką;
- R. kadangi kalinių savęs žalojimą ir jų smurtinį elgesį dažnai išprovokuoja perpildymas ir apverktinos kalinimo sąlygos; kadangi papildomas veiksnys yra tai, kad personalas nėra tinkamai apmokytas ar kvalifikuotas; kadangi dėl didesnės ar mažesnės įtampos personalo darbo sąlygos daugelyje kalėjimų tampa ypač sudėtingos ir dėl to ne kartą teko imtis kolektyvinių darbuotojų interesų gynimo veiksmų;
- S. kadangi veiksmingam kalėjimų administravimui būtinas deramas finansavimas ir darbuotojų skaičius – tik taip bus pasiekti tikslai užtikrinti saugumą ir rehabilitaciją;
- T. kadangi kankinimo ir kitokio žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ar baudimo draudimas yra visuotinė norma, taikytina tiek suaugusiesiems, tiek vaikams, tad bet koks kalinių pagrindinių teisių pažeidimas, įvykdytas ne dėl apribojimų, kurie gyvybiškai svarbūs laisvės atėmimo požiūriu, žaloja žmogaus orumą;
- U. kadangi savižudybių skaičius ES kalėjimuose kelia ypač didelį susirūpinimą;

2017 m. spalio 5 d., ketvirtadienis

- V. kadangi radikalėjimas daugelyje ES kalėjimų yra didžiulį susirūpinimą keliantis reiškinys, reikalaujantis ypatingo dėmesio, ir su juo turi būti kovojama tinkamomis priemonėmis – visapusiškai gerbiant žmogaus teises ir tarptautinius įsipareigojimus; kadangi gali būti, kad šio reiškinio atsiradimą nulėmę veiksniai apima ir nežmoniškas kalinimo sąlygas bei perpildymą, o tai gali sustiprinti verbuotojų įtaką skatinant smurtinį ekstremizmą;
- W. kadangi vadovaudamasi Europos saugumo darbotvarke Sąjunga yra skyrusi finansavimą kovai su radikalėjimu kalėjimuose; kadangi kiekviena valstybė narė, atsižvelgdama į saugumo kontekstą Europoje, turėtų skubiai imtis radikalėjimo kalėjimuose prevencijos priemonių; kadangi nepaprastai svarbūs gerosios praktikos mainai Europos lygmeniu;
- X. kadangi kai kurios dabartinės kalėjimų sistemos ir infrastruktūra bei didelė dalis pastatų, šiuo metu ne vienoje Europos šalyje naudojamų kalėjimams, atsirado dar XIX a.; kadangi kai kurie iš šių pastatų nebėra tinkami naudoti XXI a., nes sąlygos juose yra apverktinos ir pažeidžia pagrindines žmogaus teises;
- Y. kadangi moksliniai tyrimai nustatė, kad atstovaujamosios demokratijos ir konstruktyvaus dialogo vystymas kalėjimuose naudingas kaliniams, darbuotojams ir platesniajai visuomenei bei padeda gerinti darbuotojų ir kalinių santykius;
1. yra nepaprastai susirūpinęs dėl kalėjimo sąlygų kai kuriose valstybėse narėse ir ne vieno Europos kalėjimo būklės; ragina valstybes nares laikytis sulaikymo taisyklių, grindžiamų tarptautinės teisės priemonėmis ir Europos Tarybos standartais; primena, kad laisvės atėmimas nereiškia orumo atėmimo; ragina valstybes nares priimti nepriklausomą kalėjimų stebėsenos mechanizmą, kaip numatyta Konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminančių elgesį ar baudimą fakultatyvų protokola;
 2. ragina valstybes nares stiprinti savo teismų sistemas ir investuoti į teisėjų mokymą;
 3. dar kartą patvirtina, kad, kaip byloje *Aranyosi ir Căldăraru* yra pažymėjęs ESTT, kalinimo sąlygos yra lemiamas elementas taikant teisminių sprendimų tarpusavio pripažinimo principą Europos Sąjungos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje; primena fundamentalią Europos Sąjungos sutartyje numatyto teisminių sprendimų tarpusavio pripažinimo principo svarbą;
 4. apgailestauja, kad kalėjimų perpildymas – Europoje įprastas reiškinys; reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad perpildymas kai kuriose valstybėse narėse pasiekė naują rekordinį lygį; pabrėžia, kad, remiantis 2017 m. kovo 14 d. paskelbta naujausia Europos Tarybos kasmetine kalėjimų statistika, trečdalyje Europos kalinimo įstaigų kalinių skaičius tebeviršija turimų vietų skaičių; ragina valstybes nares vadovautis Europos Tarybos 2016 m. rugsėjo 28 d. baltosios knygos dėl kalėjimų perpildymo rekomendacijomis ir Europos Tarybos Ministrų Komiteto 1999 m. rugsėjo 30 d. rekomendacija R (99)22 dėl kalėjimų perpildymo ir kalinių skaičiaus augimo;
 5. pažymi, kad valstybės narės kalėjimų talpumą ir, savo ruožtu, kalėjimų perpildymo mastą apskaičiuoja remdamosi erdvės parametrais, kurie skirtingose valstybėse narėse radikaliai skiriasi, todėl palyginti juos Sąjungos mastu sudėtinga arba net neįmanoma;
 6. taip pat apgailestauja, kad daugeliu atvejų kalėjimų perpildymas daro didelį poveikį personalo ir kalinių saugumui, neigiamai veikia gyvenimo sąlygas ir sveikatą, veiklos galimybes, medicininę ir psichologinę priežiūrą bei kalinių reabilitaciją ir stebėseną; ragina valstybes nares parengti sistemas ir duomenų bazes kalinių kalinimo sąlygoms tikruoju laiku stebėti ir veiksmingam savo kalinių paskirstymui užtikrinti;
 7. mano, kad kalėjimų talpumo didinimas – ne vienintelis būdas spręsti perpildymo problemą; ragina valstybes nares skirti reikiamus išteklius kalėjimams atnaujinti ir modernizuoti, prioritetą teikiant nedideliems korpusams, kuriuose gyventų ribotas skaičius kalinių, būtų sudaromos orios kalinimo sąlygos, kuriamos kolektyvinės erdvės, kurios atitiktų

2017 m. spalio 5 d., ketvirtadienis

siūlomos veiklos ir socializacijos tikslus, skatinama rehabilitacija ir reintegracija į visuomenę, plėtojamoms papildomoms sąlygoms švietimo veiklai vykdyti bei užtikrinama saugesnė aplinka kaliniams ir personalui;

8. mano, kad sulaikymo taisyklių diferenciacija pagal kalinį ir jo keliamo pavojaus lygį būtų geras recidyvo prevencijos ir reintegracijos į visuomenę skatinimo metodas; dar kartą pažymi, kad reintegracijos priemonės turi būti internalizuojamos ir pradedamos taikyti sulaikymo laikotarpiu; ragina valstybes nares priimant sprendimą dėl to, kaip paskirstyti kalinius, atsižvelgti į jų įvykdyto nusikaltimo pobūdį, kad trumpalaikė kalėjimo bausmė nubausti ir smulkų nusikaltimą padarę kaliniai išvengtų kontakto su kalėti ilgą laiką nuteistais asmenimis;

9. ragina valstybes nares parengti kaliniams subalansuotą veiklos programą ir leisti jiems ne kameroje praleisti tiek valandų per dieną, kiek yra būtina norint užtikrinti deramo lygio žmogišką ir socialinį bendravimą bei mažinti emocinę įtampą ir riboti smurtą; pabrėžia, kad kaliniai turi būti apgyvendinami – pirmiausia kalbant apie miego sąlygas – paisant žmogaus orumo ir privatumo bei laikantis sveikatos ir higienos reikalavimų, deramai atsižvelgiant į klimato sąlygas, ypač į grindų plotą, oro talpą kubais, apšvietimą, didelio triukšmo vengimą, šildymą ir vėdinimą; ragina visas valstybes nares priimti bendrą minimalios erdvės, kuri būtų suteikiama kiekvienam kaliniui, apibrėžtį; primena, jog Komisija neseniai minėjo, kad valstybėms narėms galėtų būti skiriamas finansavimas ES struktūrinių fondų lėšomis;

10. ragina valstybes nares svarstyti galimybę pasitelkti savanorius, kurie padėtų profesionaliems darbuotojams dirbti su sankcijų įgyvendinimu susijusį darbą, siekiant mezgti ryšius asmenų reintegracijai į visuomenę paremti; mano, kad savanorių užduotys turėtų aiškiai skirtis nuo profesionalių darbuotojų atliekamo darbo ir atitikti jų gebėjimus;

11. siūlo valstybėms narėms steigti sulaikymo patalpų inspekcijas (kai kuriose iš jų jos jau įsteigtos), kad vertinant kalėjimo sąlygas būtų galima remtis nepriklausomų tarnybų darbu;

12. reiškia susirūpinimą dėl didėjančios kalėjimų sistemų privatizacijos ES ir primena, kad kalinimo įstaigų sistemų privatizacija dažnai palieka daug neatsakytų klausimų, susijusių su jos poveikiu kalinimo sąlygoms ir pagarbos pagrindinėms teisėms; apgailestauja, kad atlikta vos keletas lyginamųjų studijų siekiant įvertinti viešų ir privačių kalėjimų administravimo išlaidas ir kokybę; primena, kad pagrindinės orientavimo, stebėsenos ir administravimo užduotys turėtų ir toliau priklausyti valstybės kompetencijai;

13. pabrėžia, kad kardomasis kalinimas turi likti kraštutine priemone, kuri būtų taikoma tik būtiniausiu atveju ir kuo trumpesniu laikotarpiu, vadovaujantis taikomu nacionaliniu baudžiamojo proceso kodeksu (BPK); apgailestauja, kad daugelyje valstybių narių kardomasis kalinimas sistemingai taikomas praktiškai, o tai ir prastos kalėjimo sąlygos – tačiau ne tik – reiškia, kad pažeidžiamos kalinių pagrindinės teisės; mano, kad, norint išspręsti pernelyg dažno kardomojo kalinimo taikymo problemą, būtina imtis inovatyvių sprendimų, įskaitant BPK modernizavimą ir teismų sistemos stiprinimą;

14. primena, jog Europos kalėjimų taisyklėse, kurias yra priėmus Europos Tarybos Ministrų Komitetas, pabrėžiama, kad kaliniai turėtų turėti galimybę dalyvauti rinkimuose, referendumuose ir su kitais viešojo gyvenimo aspektais susijusioje veikloje, jei tik jų teisė tai daryti neribojama nacionalinės teisės nuostatomis; primena, kad, dalyvaudami su rinkimais susijusioje veikloje, kaliniai vėl gali tapti aktyviais visuomenės nariais ir kad tai padeda jiems reintegruoti; primygtinai ragina valstybes dėti pastangas, kad kaliniai galėtų praktiškai naudotis rinkimų teisėmis, pvz., rinkimų dienomis kalėjimuose įrengti balsavimo kabinas;

15. tvirtina, kad turėtų būti įgyvendinamas veiksmingas ilgalaikis kalėjimų sistemų valdymas, dažniau skiriant su laisvės atėmimu nesusijusias bausmes – pvz., viešuosius darbus arba elektroninio sekimo priemonių nešiojimą – ir taip sumažinant kalinių skaičių bei maksimaliai apribojant kardomojo kalinimo taikymą;

2017 m. spalio 5 d., ketvirtadienis

16. ragina valstybes nares užtikrinti, kad be įkalinimo baudžiamojo aspekto dėmesys būtų skiriamas ir kalinių praktinių įgūdžių lavinimui bei reabilitacijai – taip galėtų būti geriau administruojama bausmė, socialinė reintegracija būtų sėkminga ir sumažėtų recidyvo galimybė; pažymi, jog, palyginti su alternatyviomis priemonėmis, įkalinimas dažniau skatina vėl griebtis nusikaltimų, už kuriuos skiriamos trumpalaikės bausmės;

17. ragina valstybes nares pradėti taikyti bausmės koregavimo priemones, visų pirma trumpiausių bausmių atveju, įskaitant paleidimo dienas naudojimą, kad bausmė būtų galima atlikti laisvadieniais ir kalinys neprarastų darbo, taip pat viešuosius darbus ir dažnesnį namų arešto bei elektroninių sekimo priemonių taikymą; be to, mano, jog bausmės turėtų būti skiriamos labiau atsižvelgiant į konkretų atvejį, kad būtų atliekamos geriau;

18. mano, kad, siekiant veiksmingumo, greta naujų su laisvės atėmimu nesusijusių priemonių turėtų būti taikomos ir kitos priemonės, pvz., baudžiamosios srities, švietimo ir socialinės reformos, kuriomis būtų siekiama skatinti reintegraciją ir ryšį su išorės visuomene bei ekonomiką; atsižvelgdamas į tai yra įsitikinęs, jog kalėjimų administracijos turėtų megzti tvirtus ryšius su vietos bendruomenėmis ir rengti aiškinamuosius dokumentus bei rinkti statistinius įrodymus, siekdamas įtikinti viešąją nuomonę, kad su laisvės atėmimu nesusijusios priemonės būtinos recidyvui mažinti ir ilgalaikiam saugumui mūsų visuomenėje užtikrinti; šiuo požiūriu atkreipia dėmesį į esamą gerąją praktiką Skandinavijos šalyse;

19. ragina Komisiją parengti lyginamąją studiją, skirtą valstybių narių alternatyvioms priemonėms analizuoti ir geriausios nacionalinės praktikos sklaidai skatinti;

20. ragina visas valstybes nares taikyti griežtesnes kalinių stebėsenos priemones jiems atlikus kalėjimo bausmę, kuri jiems buvo skirta už sunkų nusikaltimą; siūlo taikyti tolesnes priemones po paleidimo sušaukiant klausymą, kuriam pirmininkautų teisėjas ir kuriame dalyvautų probuotojas bei už reintegraciją atsakingas pareigūnas, siekiant įvertinti reintegraciją į visuomenę ir pakartotinio nusikaltimo riziką;

21. pabrėžia, kad pamatiniame sprendime dėl lygtinio atleidimo ir alternatyvių sankcijų numatyta tarpusavio pripažinimo tvarka, taikoma valstybių narių naudojamoms priemonėms, pvz., kelionių ribojimui, viešiesiems darbams, bendravimo apribojimams ir išsiuntimo priemonėms, ir kad pamatiniame sprendime dėl Europos teisminės priežiūros orderių panašiai numatytas kardomasis kalinimas;

22. ragina valstybes nares laikytis konkrečių rekomendacijų dėl pažeidžiamų kalinių kalėjimo sąlygų; apgailestauja, kad psichikos liga sergantis asmenys kartais būna ir lieka kalinami tiesiog todėl, kad kitur stokojama tinkamų paslaugų, ir primena, kad, pasak EŽTT, nederamas elgesys su psichikos liga sergančiais asmenimis gali būti laikomas EŽTK 2 straipsnio (teisė į gyvybę) ir 3 straipsnio pažeidimu tuo atveju, jei kalinys linkęs į savižudybę;

23. apgailestauja, kad kai kuriose valstybėse narėse nėra visapusiškai atsižvelgiama į pažeidžiamą vyresnio amžiaus ir neįgalių kalinių padėtį; ragina valstybes nares užtikrinti, kad neveiksniais tapę vyresnio amžiaus kaliniai būtų išleidžiami, o neįgaliams kaliniams būtų užtikrinama reikiama infrastruktūra;

24. ragina valstybes nares imtis veiksmų, kad su kaliniais būtų elgiamasi jų nediskriminuojant dėl seksualinės orientacijos ar lytinės tapatybės, bei užtikrinti kaliniams teisę į savo seksualumą;

25. pabrėžia, kad kalinamos moterys turi specifinių poreikių ir joms turi būti užtikrinama galimybė naudotis tinkamomis medicininėmis paslaugomis ir medicinine apžiūra bei reikiamomis higienos priemonėmis; ragina valstybes nares laikytis galiojančių rekomendacijų dėl elgesio su kalinėmis moterimis vengiant bet kokios diskriminacijos dėl lyties;

26. mano, jog itin svarbu, kad ypatingas dėmesys kalėjimuose būtų skiriamas besilaukiančiosioms ir pagimdžiusiosioms, užtikrinant deramas patalpas maitinti krūtimi ir kvalifikuotą bei specializuotą slaugą; mano, kad būtų tinkama svarstyti alternatyvius modelius, pagal kuriuos būtų atsižvelgiama į vaikų gerovę kalėjimuose; tvirtina, kad automatiškai atskiriant motiną ir vaiką stipriai sutrinka vaiko emocinė būklė ir kad tai gali prilygti papildomai bausmei motinai ir vaikui;

2017 m. spalio 5 d., ketvirtadienis

27. reiškia susirūpinimą dėl didelio savižudybių masto kalėjimuose; ragina visas valstybes nares parengti nacionalinį kalinamų asmenų savižudybių prevencijos veiksmų planą;

28. ragina valstybes nares užtikrinti, kad kaliniai reguliariai bendrautų su savo šeima ir draugais, leidžiant jiems atlikti skirtą bausmę netoli namų esančiose įstaigose ir skatinti apsilankymus, telefono skambučius ir elektroninio ryšio priemonių naudojimą leidus teisėjui ir stebint kalėjimo administracijai, siekiant išsaugoti šeimos ryšį; primena, kad šeimos samprata turėtų būti interpretuojama plačiai ir apimti formaliai neapibrėžtus santykius; mano, jog svarbu, kad būtų sudaromos reikiamos sąlygos šiam ryšiui palaikyti;

29. smerkia kai kuriose valstybėse taikomą kalėjimų išskaidymo politiką, nes tai papildoma bausmė, dėl kurios kenčia kalinių šeimos; primygtinai ragina imtis priemonių, kad visi toli nuo namų kalinami kaliniai būtų perkelti arčiau, nebent teismo institucija priimtų priešingą sprendimą dėl teisiškai pagrįstų priežasčių; primena, jog, pasak EŽTT, kalinant asmenį kalėjime, kuris yra taip toli nuo jo šeimos, kad šeimos nariams labai sunku ar netgi neįmanoma jo aplankyti, gali būti pažeidžiamas EŽTK 8 straipsnis (teisė į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą);

30. pakartoja, jog svarbu užtikrinti, kad su vaikais kalėjime būtų elgiamasi paisant vaiko interesų, įskaitant tai, kad jie visais atvejais turi būti laikomi atskirai nuo suaugusiųjų – taip pat ir perkelti iš vieno kalėjimo į kitą – ir kad jiems turi būti suteikiama teisė palaikyti ryšį su šeima, nebent kitaip nuspręstų teismas; apgailestauja, kad kai kuriose valstybėse narėse nepilnamečiai nusikaltėliai keli ten pat, kur ir suaugusieji, taigi jiems gresia smurto ir prievartos pavojus bei neužtikrinama specifinė pažeidžiamų asmenų grupei reikalinga priežiūra; primena, jog Direktyvoje (ES) 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams pažymima, kad pirmenybė teiktina alternatyvioms priemonėms; ragina valstybes nares steigti paauglių lankymo centrus;

31. pažymi, kad vaikams sulaikymo įstaigose turėtų būti užtikrinama priežiūra, apsauga ir visa būtina individuali pagalba – socialinė, švietimo, profesinė, psichologinė, medicininė ir fizinė – kurios jiems gali prireikti atsižvelgiant į jų amžių, lytį ir asmenybę; ragina valstybes nares vietoj įkalinimo remti saugių švietimo centrų, kuriuose būtų teikiamos vaiko psichiatro paslaugos sunkiausiems vaikams, kūrimą; ragina valstybes nares užtikrinti ypatingą vaikų sulaikymo įstaigose priežiūrą ir specialią apsaugą;

32. ragina valstybes nares užtikrinti tinkamas švietimo priemones kalėjime esantiems nepilnamečiams; pažymi, kad vaikai sulaikymo įstaigose turi turėti prieigą prie programų, pagal kurias galėtų iš anksto pasiruošti grįžti į savo bendruomenę, įskaitant visapusišką dėmesį jų emociniams ir fiziniams poreikiams, jų šeimos santykiams, būstui, mokymuisi bei galimybėms įsidarbinti, taip pat socialiniam ir ekonominiam statusui;

33. ragina Komisiją steigti konkrečias darbo grupes, kurias sudarytų valstybių narių teisingumo ministerijų ir nacionalinės valdžios institucijų bei reikiamoje srityje dirbančių NVO atstovai, siekiant palengvinti geriausios praktikos mainus;

34. pabrėžia, kad vaikai sulaikymo įstaigose turi palaikyti reguliarią ir prasmingą ryšį su tėvais, šeima ir draugais dalyvaudami apsilankymuose ir susirašinėdami, nebent apribojimai būtų reikalingi teisingumo ir vaiko interesų tikslais; primena, kad ši teisė niekuomet neturėtų būti ribojama siekiant nubausti;

35. prašo Komisijos skatinti politiką, skirtą diskriminacijai, kurią gali patirti kalinamų tėvų vaikai, įveikti, siekiant stiprinti socialinę integraciją ir kurti įtraukią ir teisingą visuomenę;

36. pripažįsta vaiko teisę palaikyti tiesioginį ryšį su sulaikytu tėvu ar motina ir tuo pačiu pakartoja, kad kalinys turi teisę į tėvystę ar motinystę; šiuo požiūriu mano, kad kalėjimuose turėtų būti įrengiamos tinkamos vaikams skirtos erdvės, kuriose vaikus prižiūrėtų deramai apmokyti kalėjimo pareigūnai, socialiniai darbuotojai ir NVO savanoriai, galintys padėti vaikams ir šeimoms apsilankymų kalėjime metu;

2017 m. spalio 5 d., ketvirtadienis

37. ragina Komisiją įvertinti galimybę parengti ES lygmens susitarimo memorandumą, siekiant užtikrinti tėvystės santykių su įkalintais tėvais išsaugojimą ir leisti tėvams dalyvauti jų vaikų švietimo požiūriu svarbiomis progomis bei taip užtikrinti nepilnamečių interesus;
38. pabrėžia, kad kitoje, t. y. ne savo gyvenamosios vietos, valstybėje narėje sulaikytiems kaliniams sunkiau palaikyti ryšį su savo šeima;
39. ragina valstybes nares laikytis galiojančių rekomendacijų dėl elgesio su užsieniečiais kaliniams atsižvelgiant į jų teisę nepatirti diskriminacijos ir pirmiausia skatinti kultūros tarpininkų veiklą;
40. ragina valstybes nares kalinimą vienutėje taikyti tik kaip kraštutinę priemonę ir kai kalinys kelia pavojų kitiems kaliniams arba sau ir sukurti visus įmanomus mechanizmus siekiant užkirsti kelią smurtui; ragina valstybes nares liautis taikius kalinimą vienutėje nepilnamečiams;
41. ragina valstybes nares veiksmingiau kovoti su prekybos neteisėtomis ir narkotinėmis medžiagomis kalėjimuose reiškiniumi;
42. primena visuotinės teisės į sveikatą principą ir ragina valstybes nares sudaryti galimybę naudotis deramomis sveikatos priežiūros paslaugomis ir tinkamomis medicininėmis sąlygomis kalėjime bei užtikrinti, kad kaliniai turėtų galimybę gauti sveikatos priežiūros paslaugas, kai tik jiems jų prireikia, į kiekvieną kalėjimą paskiriant pakankamą skaičių kvalifikuotų praktikuojančių medikų; reiškia susirūpinimą dėl sunkumų, su kuriais kaliniai ne vienoje valstybėje narėje susiduria mėginami kreiptis į gydytoją ar gauti psichologo pagalbą;
43. primygtinai ragina valstybes nares užtikrinti, kad kaliniai, sergantys sunkiomis arba lėtinėmis ligomis, įskaitant vėžį, gautų jiems būtiną specialų gydymą;
44. ragina valstybes nares, kurios dar netaiko praktikos, kai sunkiai sergančio kalinio bausmė koreguojama humanitariniais pagrindais, svarstyti galimybę ją taikyti gavus teismo leidimą ir atsižvelgiant į kalinio keliamo pavojaus laipsnį bei ekspertų komiteto nuomonę;
45. ragina valstybes nares kovoti su kalėjimuose stiprėjančiu radikalėjimo reiškiniumi, kartu apsaugant religijos laisvę ir vengiant diskriminacijos, susijusios su konkretaus tikėjimo praktikavimu; pabrėžia, kad vykdam bet kokią konkrečią programą, nukreiptą į tam tikrą kalinių grupę, pvz., į suradikalėjusiais laikomus asmenis, turi būti vadovaujama šiais pačiais žmogaus teisių kriterijais ir tarptautiniais įsipareigojimais, kurie taikomi visiems kitiems kaliniams; rekomenduoja kalėjimų administracijoms informuoti kompetentingas valdžios institucijas apie asmenų radikalėjimą;
46. pabrėžia, kad kalinimas nežmoniškais sąlygomis, netinkamas elgesys ir kalėjimų perpildymas gali būti radikalėjimo riziką didinantys veiksniai;
47. mano, kad su radikalėjimu gali būti veiksmingai kovojama, *inter alia*, gerinant ankstyvųjų reiškinio ženklų atpažinimą (pvz., apmokant personalą ir užtikrinant geresnę žvalgybą kalėjimuose), tobulinant veiksmų ekstremistinio elgesio atveju mechanizmus, vystant švietimo priemones ir remiant religijų dialogą bei komunikaciją; mano, kad geresnė mentorystė, didesnė psichologo priežiūra arba bendravimas su asmenimis, kurie deradikalizavosi, nepaprastai svarbūs kovojant su radikalėjimu; pažymi, kad jaunimas ypač pažeidžiamas propagandos, kurią platina teroristinės organizacijos, požiūriu; ragina valstybes nares kurti deradikalizavimosi programas;
48. laikosi nuomonės, kad valstybių narių stebėsenos veikla turėtų apimti teisminių ir (arba) už kovą su terorizmu atsakingų nacionalinių institucijų informavimą apie pavojingiausias suradikalėjusius kalinius;
49. ragina valstybes nares keistis geriausia praktika siekiant užkirsti kelią radikalėjimui kalėjimuose ir nepilnamečiams skirtose sulaikymo įstaigose bei su juo kovoti; primena, kad, siekiant kovoti su radikalėjimu kalėjimuose, ES pagal Europos saugumo darbotvarkę yra numčiusi finansavimą kalėjimų personalo mokymams; ragina valstybes nares visapusiškai naudotis Informacijos apie radikalizaciją tinklo (RAN) kompetencijos centru ir pirmiausia toliau dalytis praktine patirtimi jo Kalėjimų ir lygtinio atleidimo darbo grupės veiklos pagrindu;

2017 m. spalio 5 d., ketvirtadienis

50. pažymi, kad skirtingos kalinimo taisyklės kalinių, kurie laikomi suradikalėjusiais arba užverbuotais teroristinių organizacijų, atžvilgiu yra galima priemonė radikalėjimui kalėjimuose riboti; tačiau įspėja, kad bet kuri tokia priemonė turėtų būti taikoma tik kaskart atsižvelgiant konkrečių atvejų ir grindžiama teismo sprendimu, be to, jai turėtų būti taikoma kompetentingos teisminės institucijos kontrolė;

51. pabrėžia, kad kalėjimų personalas dirba itin didelės išvermės reikalaujantį darbą bendruomenės labui, taigi turėtų gauti deramą atlyginimą ir dirbti tinkamomis darbo sąlygomis, o jos turėtų apimti nemokamas psichologo konsultacijas ir specialias pagalbos linijas, skirtas padėti darbuotojams, susiduriantiems su problemomis, kurios gali turėti įtakos jų darbui;

52. primena, kad socialinis kalėjimų darbuotojų pripažinimas ir sistemingas jų mokymas itin svarbūs norint užtikrinti saugias ir tinkamas sulaikymo sąlygas kalėjimuose; ragina valstybes nares dalytis informacija, keistis gerąja praktika ir ją taikyti bei priimti savo kalėjimų personalo elgesio ir etikos kodeksą; šiuo tikslu ragina sušaukti generalinę kalėjimų administracijų asamblėją, kuri turėtų apimti kalėjimų personalo atstovus;

53. primena, kad fundamentalų vaidmenį atlieka socialinis dialogas su kalėjimų darbuotojais, taip pat būtinybė įtraukti darbuotojus juos informuojant ir konsultuojantis su jais, ypač kai kuriamos naujos sulaikymo koncepcijos, skirtos kalėjimų sistemoms ir sąlygoms gerinti, įskaitant tas, kuriomis siekiama suvaldyti radikalėjimo grėsmes;

54. ragina valstybes nares užtikrinti reguliarių kalinių ir kalėjimų personalo dialogą, nes, geri darbuotojų ir kalinių darbo santykiai yra esminis dinamiško saugumo elementas siekiant deeskaluoti potencialų incidentą arba atkurti gerą tvarką dialogo pagrindu;

55. ragina valstybes nares skatinti kalėjimų valdytojus išpareigoti sukurti kalėjimo tarybas visose įstaigose;

56. ragina Komisiją inicijuoti Europos forumą kalėjimo sąlygų klausimais, siekiant paskatinti visų valstybių narių ekspertus ir praktikuojančius specialistus keistis geriausia praktika;

57. ragina Komisiją ir ES institucijas imtis būtinų su savo kompetencijos sritimis susijusių priemonių ir užtikrinti, kad būtų gerbiamos ir saugomos kalinių – visų pirma pažeidžiamų asmenų, vaikų, psichikos liga sergančių asmenų, neįgaliųjų ir moterų – pagrindinės teisės, įskaitant bendrų Europos kalinimo standartų ir taisyklių priėmimą visose valstybėse narėse;

58. ragina Komisiją stebėti ir rinkti informaciją bei statistiką apie sulaikymo sąlygas visose valstybėse narėse ir apie bet kokius sulaikytųjų pagrindinių teisių pažeidimo atvejus, užtikrinant pagarbą subsidiarumo principui; ragina valstybes nares leisti Parlamento nariams be kliūčių atvykti į kalėjimus ir sulaikymo įstaigas;

59. ragina valstybes nares priimti Europos kalėjimų chartiją, vadovaujantis 2004 m. balandžio 27 d. Europos Tarybos rekomendacija Nr. 1656/2004;

60. ragina valstybes nares skatinti kalinių reintegravimo į pilietinį gyvenimą politiką, visų pirma politiką, kuria būtų siekiama šalinti struktūrines buvusių kalinių reintegracijos į visuomenę kliūtis, taip pat parengti bausmių stebėsenos ir koregavimo politiką; pažymi, kad recidyvas ne toks dažnas, kai kaliniai būna paruošiami gyvenimą kalėjime iškeisti į gyvenimą už jo ribų;

61. mano, kad atkūrimo ir apsaugos principu grindžiamos baudžiamojo teisingumo sistemos automatiškai apima didesnę pagarbą asmens žmogaus orumui, nes pagal šį principą siekiama apsaugoti visuomenę ir reabilituoti asmenį padedant pasiekti perauklėjimo tikslus, numatytus skiriant bausmę, reintegruoti kalinius socialiai ir apriboti recidyvo galimybę; apgailestauja, kad daugumoje valstybių narių pirmenybė beveik visada teikiama drausminėms procedūroms, o ne tarpininkavimo ir atkuriamosios praktikos vystymui; ragina valstybes nares prioritetą teikti politikai ir teisės aktams, kuriais didžiausias dėmesys būtų skiriamas atkuriamajam ir tarpininkavimu grindžiamam teisingumui, pagrįstam socialinėmis, ekonominėmis ir kultūrinėmis, o ne išimtinai baudžiamosiomis priemonėmis;

2017 m. spalio 5 d., ketvirtadienis

62. pabrėžia, kad svarbu sudaryti galimybes kaliniams įgyti švietimo ir profesinę kvalifikaciją; ragina valstybes nares visiems kaliniams siūlyti prasmingą veiklą, pvz., mokymus siekiant lavintis ar galimybes dirbti vadovaujantis tarptautiniais standartais, kad kaliniai grįžtų į visuomenę ir kad jiems atlikus bausmę kalėjime būtų užtikrintos priemonės gyventi nenusikalstant; ragina valstybes nares užtikrinti, kad sulaikymo metu kaliniai dirbtų, studijuotų siekdami įgyti kvalifikaciją arba lankyti mokymo kursus ir geriau išnaudotų savo laiką bei pasirengtų savo reintegracijai į visuomenę; mano, jog nepaprastai svarbu, kad nepilnamečiai turėtų galimybę mokytis ir dalyvauti profesinio rengimo veikloje;
63. ragina valstybes nares kurti priemones kalinių grįžimui į darbo gyvenimą paremti, siekiant nustatyti įsidarbinimo galimybes atsižvelgiant į vietos poreikius, organizuoti mokymus ir darbą kuo labiau juos pritaikant atitinkamoms reikmėms bei jiems vadovauti ir palaikyti nuolatinį dialogą su darbdavių atstovais; ragina valstybes nares rengti mokymų schemas, kuriomis būtų siekiama skatinti darbdavius ir privačias įmones siūlyti profesinius mokymus kaliniams ir, pasibaigus sulaikymo laikotarpiui, juos įdarbinti; ragina valstybes nares kurti paskatas darbdaviams, pageidaujantiems įdarbinti kalinius, arba raginti buvusius kalinius kurti savo įmones, įskaitant finansines ir mokestines paskatas; taip pat ragina valstybes nares steigti į laisvę išėjusiems kaliniams skirtus kontaktinius punktus, kurie siūlytų informaciją ir pagalbą, susijusią su darbo paieška, taip pat privalomą ir griežtai prižiūrimą nuotolinio mokymosi veiklą;
64. primena, kad Europos socialinis fondas yra Sąjungos finansinė priemonė, kurios tikslas – užtikrinti geresnes darbo galimybes milijonams europiečių, visų pirma tiems, kuriems sunku susirasti darbą, įskaitant kalinius ir buvusius nusikaltėlius; palankiai vertina tai, kad kuriami projektai, kuriais padedama reinteguoti kalinius į visuomenę ir darbo rinką jiems atlikus bausmę;
65. pabrėžia, kad kalinio atliekamas darbas nė vienu atveju neturėtų būti laikomas būdu bausti ir kad turi būti kovojama su galimu piktnaudžiavimu; pabrėžia, jog kaliniams siūlomos darbo galimybės turėtų atitikti šiuolaikinius darbo standartus ir metodus bei turėtų būti organizuojamos taip, kad veiktų pagal šiuolaikiškas valdymo sistemas ir gamybos procesus; ragina valstybes nares užtikrinti, kad darbas kalėjime būtų apmokamas geriau negu dabar; ragina Komisiją atlikti lyginamąjį kalinių darbo užmokesčio valstybėse narėse tyrimą, siekiant nustatyti teisingą ilgalaikį darbo užmokesčio dydį, kad galimybė dirbti turėtų kiekvienas kalinys;
66. ragina valstybes nares dalytis geriausia praktika švietimo, rehabilitacijos ir reintegracijos programų srityje, visų pirma siekiant gerinti reintegraciją išėjus iš kalėjimo ir padėti užkirsti kelią recidyvui bei tolesniam radikalėjimui;
67. ragina ES institucijas techniniu ir ekonominiu požiūriu kuo labiau remti kalėjimo sistemų ir sąlygų gerinimą, ypač valstybėse narėse, kurios patiria didelius finansinius sunkumus;
68. ragina Komisiją kas penkerius metus po šios rezoliucijos priėmimo skelbti išsamias ataskaitas apie padėtį Europos kalėjimuose, įskaitant išsamią kaliniams teikiamų švietimo ir mokymo paslaugų kokybės analizę ir kalinimo alternatyvų rezultatų įvertinimą (jie turėtų apimti ir recidyvo rodiklį);
69. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Europos Tarybai, Europos Tarybos Parlamentinei Asamblėjai, Europos Tarybos žmogaus teisių komisarui ir Europos komitetui prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą.
-